

..... [p1]

Eerweerde Heer.

Gy wordt bedankt over de Nederlandsche vertaling van Dante's Divina Commedia¹ die gy my door Dr K. De Gheldere hebt laten geworden²

Sasse is te Noordschote een scheldwoord, dat zeker Saxon wil zeggen

Krake, een oude krake van een peerd, Van een vrouwmensch

Krikkalaam een mismaakt schepsel [xxx] een vrouwmensch

Ik ken — maar gy en zoudt de familienamen niet mogen ruchtbaar maken een' Puipe Lava (Karel Delva), een Schokke Samyn, een Kodde? den Willen Steeklorum³

Nopper wordt te Yper nog dagelyks gebruikt in den zin van Amasio amaseus,⁴ vryer

En op Sinte-Pieters boven, te Yper, zegt men alby niet anders tegen eenen knechtjongen als nopper

..... [p2]

Waarom zegt men: Fransch kunnen van passe om slagen t'hên (of te krygen)

Het woord hulleke (is 't misschien ulleke of nulleke, menullelyke?) wordt gebruikt als men tot de kleenen kinders spreekt, in den zin van lief kindje, keppe, juiste lyk myn hondje⁵ kom hier myn hulleke; geef moeder een okertje, myn hulleke

.....

1 De vertaling door P.A. Haghebaert van de *Goddelijke Komedie* van Dante verscheen als artikelenreeks in het weekblad *Rond den Heerd* tussen 1885 en 1887.

2 Haghebaert is onderpastoor in Koekelare, waar Karel De Gheldere zijn buurman is.

3 Hier maakt Haghebaert een vermelding van typische namen uit de Westhoek: Delva, Samyn en Stekelorum.

4 Amasio en amasius (hier foutief geschreven: amaseus) komen allebei in Latijnse woordenboeken voor met de betekenis van 'minnaar, vrijer'.

5 P. A. Haghebaert geeft uitleg over de uitdrukking 'myn hondtje' in een [vorige brief aan Guido Gezelle](#).

Elken keer dat gy van schuiten of schepen klapt, voel ik kittelinge om u tegen te spreken. Maar ik sta verwonderd omdat ik niet en weet wat zeggen

Spreekt Debo in zynen Idioticon van boomen die op verwas staan ik heb dat woord verwas gister voor den eersten keer van myn leven gehoord en naar den uitleg dien men my gegeven heeft, zou het beteekenen: staan dien boomen op zulken grond en zyn zy van een lyftyd dat er nog kan by gewonnen zyn, met ze te la

..... [p3]

ten staan?⁶

x x

x

Joan Bohl heeft ongetwyfeld veel geduld en lastigen arbeid moeten gebruiken om Dante te vertalen lyk hy het gedaan heeft. Maar ofschoon ik beter in state ben zeker de schoonheid te gevoelen van zyne verzen als van Dante's verzen, toch en kan ik ze zoo schoone niet vinden. Omtrent al de noten die ik tot nu toe gezien zyn vertaald uit eene Italiaansche uitgave van

[...]

of eene uitgave van waar de myne die uitgeschreven heeft of vice-versae

Ik peis dat hy de Philosophie en de Theologie van Dante niet en vat

Hy heeft, dunkt het my, willen een tour de force doen met de 14,221 verzen van Dante en zyne 11 x 14,221 lettergrepen in 14,221 verzen en 11 x 14,221 lettergrepen vertalen

Uw toegenegen in [*Christo*]

Pl Haghebaert [*presbyter*]⁷

.....

6 Opgenomen door Guido Gezelle in: Zantekoorn: Verwas. In: Loquela: 6 (Bamesse 1886) 6, p.48: "verwas. Z. De Bo. — Boomen die op verwas staan zijn boomen die, met te blijven staan, nog zullen verwassen, d. i. voort wassen en toenemen in weerde. Geh. Couckelaere."

7 Haghebaert ondertekende zijn correspondentie als onderpastoor met "pbr".

Briefbeschrijving

Verzender	Haghebaert, Placidus Amandus
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	xx/[09?/1886]
Verzendingsplaats	Koekelare (Koekelare)
Annotatie	Datum gereconstrueerd op basis van de brieftekst: publicatie van woord in Loquela, maand onzeker; plaats gereconstrueerd op basis van de signering pbr: Haghebaert is onderpastoor in Koekelare; adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens ; Placidus Amandus Haghebaert = Broeder Bernardus.
Annotatie	Datum gereconstrueerd op basis van de brieftekst: publicatie van woord in Loquela, maand onzeker; plaats gereconstrueerd op basis van de signering pbr: Haghebaert is onderpastoor in Koekelare; adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens ; Placidus Amandus Haghebaert = Broeder Bernardus.
Gepubliceerd in	woord uit brief 'verwas' door Guido Gezelle opgenomen in: Zantekoorn. - In: Loquela. - jrg 6 (Bamesse 1886) nr. 6, p.48: "verwas. Z. De Bo. - Boomen die op verwas staan Zijn boomen die, met te blijven staan, nog zullen verwassen, d. i. voort wassen en toenemen in weerde. Geh. Gouckelaere."

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	4 enkele vellen, enkel vel 1: 103x131 ; enkel vel 2: 103x130 ; enkel vel 3: 103x132 ; enkel vel 4: 103x132 wit, vierkant geruit papiersoort: 6 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig: brief verknipt in vier taalkundige fiches en gereconstrueerd met licht tekstverlies
Toevoegingen	op zijden 2 en 3 links in de zijrand: taalkundige notities; op blanco zijden 6 en 8 links (inkt, verticaal, alles hand G.G.); zijde 1 en stukken van zijden 2 en 3 met inkt doorgehaald

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	3586, fransch kouter + 3586, nopper + 8090
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle16061

Inhoud

Incipit	Gy wordt bedankt over de Nederland-
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	xx/[09?/1886], [Koekelare], Placidus Amandus Haghebaert (= Broeder Bernardus) aan [Guido Gezelle]
Editeur	Chris Vandewalle; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt

Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2025
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
